

Vergaderjaar 2013–2014

33 805 V

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) en van de begrotingsstaat van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII) voor het jaar 2013 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2013 wijzigingen aan te brengen in:

- de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V);
- de departementale begrotingsstaat van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII)

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Buitenlandse Zaken,
F.C.G.M. Timmermans

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
E.M.J. Ploumen

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. Voorstel van Wet

Door middel van het onderhavige wetsvoorstel wordt voorgesteld de uitgaven op de begrotingsstaat 2013 van Buitenlandse Zaken (V) met EUR 538,5 miljoen te verlagen en de ontvangsten te verlagen met EUR 102,1 miljoen. Daarnaast wordt voorgesteld de uitgaven op de begrotingsstaat 2013 van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII) met EUR 29,6 miljoen te verlagen en de ontvangsten te verhogen met EUR 24,1 miljoen.

2. Leeswijzer

De voorliggende suppletoire begroting bevat de voorgestelde wijzigingen ten opzichte van de Eerste Suppletoire Begroting 2013 van Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking van de begroting van het Rijk.

In de toelichting worden de wijzigingen welke zijn opgetreden in de omvang van de HGIS en de belangrijkste mutaties op de begroting van Buitenlandse Zaken toegelicht. Vervolgens wordt per artikel de nieuwe stand en een toelichting op de opmerkelijke verschillen weergegeven.

Per artikel is een tabel opgenomen met de mutaties. De toelichting per beleidsartikel heeft betrekking op de kolom mutaties suppletoire begroting. Het aantal activiteiten en het aantal financiële instrumenten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken inclusief het postennet is aanzienlijk. Om de leesbaarheid te waarborgen worden daarom alleen de financiële instrumenten die meer dan 3 procent van het artikelonderdeel uitmaken opgenomen in de financiële tabel. Dat betekent dat er in sommige gevallen geen uitputtende opsomming is van de financiële instrumenten per artikelonderdeel.

Conform de Rijksbegrotingsvoorschriften en de Comptabiliteitswet van 2001 dienen de opmerkelijke verschillen tussen de vorige (eerste suppletoire begroting) en huidige raming te worden toegelicht. Op uitgavenniveau is voor deze toelichting een norm gehanteerd waarbij voor de beleidsartikelen (1–8 op hoofdstuk V en XVII) en niet-beleidsartikel 10 afwijkingen van 10% of meer, met een minimum van EUR 2 miljoen, ten opzichte van de stand van de Eerste Suppletoire Begroting 2013 op sub-artikel niveau zijn opgenomen. Voor niet-beleidsartikel 11 (hoofdstuk V) is een afwijking van 1% opgenomen. Voor verplichtingen wordt de norm van 10% op artikel niveau aangehouden.

3. Wijzigingen in de omvang van de HGIS

Voor 2013 is de omvang van de HGIS, die is gedefinieerd als het saldo van HGIS-uitgaven en HGIS-ontvangsten, sinds de Voorjaarsnota 2013 afgenomen met EUR 158,9 miljoen. In de hierna volgende tabellen zijn de wijzigingen in uitgaven en ontvangsten uitgesplitst in de tijd.

Wijzigingen in HGIS-uitgaven en -ontvangsten vanaf Voorjaarsnota 2013 (bedragen x € 1 mln)

	Totaal	Wv. ODA
Uitgaven VJN 2013	5.724,0	4.220,1
<i>mutatie MJN 2014 (vermoedelijke uitkomsten 2013)</i>	– 52,6	– 49,1
<i>mutatie NJN 2013–52,6</i>	– 72,6	28,9
Totaal mutaties	– 125,2	– 20,2
Uitgaven NJN 2013	5.598,8	4.199,9

	Totaal	Wv. ODA
	Totaal	
Ontvangsten VJN 2013	149,5	
<i>mutatie MJN 2014 (vermoedelijke uitkomsten 2013)</i>	0,0	
<i>mutatie NJN 2013</i>	33,7	
Totaal mutaties	33,7	
Ontvangsten NJN 2013	183,2	

De wijzigingen in de omvang van de HGIS als geheel en daarbinnen voor ODA zijn in het volgende overzicht gespecificeerd naar oorzaak.

Oorzaken afname HGIS en ODA-daling vanaf Voorjaarsnota 2013 (bedragen x € 1 mln)

	Totaal	Wv. ODA
Bijstellingen BNP (ODA) en prijscomponent BBP (non-ODA)	- 50,1	- 49,1
Overboekingen van/naar HGIS	- 1,9	
Ontvangsten ODA		28,9
Verwachte onderuitputting	- 106,9	
TOTAAL	- 158,9	- 20,2

De omvang van de HGIS neemt af door wijzigingen in de ramingen voor het BNP en de prijscomponent van het BBP, door overboekingen vanuit de HGIS en door een verwachte onderuitputting op het non-ODA-deel van de HGIS. Deze onderuitputting ontstaat voor EUR 47 miljoen bij BZ (Apparaatsuitgaven zoals, planmatig onderhoud en investeringen in huisvesting in het buitenland; daarnaast EUR 17 miljoen op onverdeelde HGIS-middelen), Defensie EUR 35 miljoen (uitvoeren crisisbeheersingsoperaties), V&J EUR 7 miljoen (Huisvesting Eurojust) en I&M EUR 3 miljoen (met name *Clean Development Mechanism*). Het negatieve effect van de BNP-bijstelling wordt voor het ODA-budget voor een deel gecompenseerd door wisselkoersmeevallers. Voor een toelichting op de diverse mutaties wordt verwezen naar de desbetreffende begrotingsartikelen op de diverse suppletoire begrotingen.

4. Overzicht belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2013

Buitenlandse Zaken (V):

Het voorstel is om de uitgaven voor 2013 te verlagen met EUR 538,5 miljoen. De belangrijkste redenen voor deze verlaging zijn de daling van de afdracht aan de Europese Unie (art. 3.1), daling van het EOF (art. 3.2), verlaging van de uitgaven voor veiligheid, goed bestuur en rechtsorde in prioritaire gebieden en lagere verwachte uitgaven ten behoeve van het apparaat (art. 11).

In de volgende tabel volgt een overzicht van de meest in het oog springende wijzigingen ten opzichte van de Eerste Suppletoire Begroting 2013 van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V), gevolgd door een toelichting. Alleen de beleidsmatige mutaties zijn in het overzicht opgenomen.

Bedragen x EUR 1 miljoen

Artikel		Mutatie
2	Veiligheid, goed bestuur en rechtsorde in prioritaire gebieden	- 20,2
3	Afdracht Europese Unie	- 460,0
3	Europees Ontwikkelingsfonds	- 21,1

Toelichting*Artikel 2.5*

Vanwege een daling van het BNP en het hieraan gekoppelde budget voor ontwikkelingssamenwerking is besloten om de uitgaven voor het Stabiliteitsfonds te verlagen. Daarnaast is het budget voor VN-contributies voor crisisbeheersingsoperaties verlaagd omdat de VN tot op heden minder heeft uitgegeven voor crises en de liquiditeitsbehoefte daardoor minder is. Ten slotte dalen ook de verwachte uitgaven voor MATRA omdat bij meerdere projecten de eindafrekening lager was dan voorzien.

Artikel 3.1

De Nederlandse afdrachten van douaneontvangsten vallen dit jaar EUR 447 miljoen lager uit dan eerder geraamd in de eerste suppletoire begroting. Dit komt door zowel een lagere volumegroei van importen van buiten de EU als door een lager gemiddeld invoertarief dan voorzien. De lagere douaneontvangsten aan de EU worden in principe gecompenseerd door hogere BNI-afdrachten aangezien de EU-begroting altijd in evenwicht moet zijn. Tegenover dit compensatie-effect staat het feit dat de BNI-ontwikkeling van Nederland achterblijft bij de rest van de EU. Hierdoor daalt het Nederlandse aandeel in deze afdrachten aan de EU. Deze twee mutaties heffen elkaar nagenoeg op waardoor de BNI-afdrachten met EUR 2,3 miljoen stijgen. De BTW afdrachten dalen met EUR 15,4 miljoen waardoor per saldo een lagere afdracht aan de EU voorzien wordt van EUR 460 miljoen.

Artikel 3.2

De verlaging is het gevolg van een lagere liquiditeitsbehoefte op de totale EOF begroting voor 2013. Het Nederlands aandeel daalt daarmee evenredig.

Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII):

Het voorstel is om de uitgaven voor 2013 te verlagen met EUR 29,6 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door de daling van het BNP en het hieraan gekoppelde ODA budget.

In de volgende tabel volgt een overzicht van de meest in het oog springende wijzigingen ten opzichte van de Eerste Suppletoire Begroting 2013 van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII), gevolgd door een toelichting. Alleen de mutaties die te maken hebben met beleidsmatige wijzigingen zijn in het overzicht opgenomen.

Bedragen x EUR 1 miljoen

Artikel		Mutatie
4	Effectief armoedebeleid in ontwikkelingslanden	35,2
4	Private sectorontwikkeling	- 41,7
6	Duurzaam milieugebruik wereldwijd	- 29,7

Toelichting*Artikel 4.2*

De stijging van het budget voor effectief armoedebeleid in ontwikkelingslanden bestaat uit een saldo van mutaties. Het budget voor de landenprogramma's daalt omdat de geplande uitgaven voor sectordoorsnijdende programma's voor Suriname geen doorgang vinden als gevolg van het opschorten van de betaling van de verdragsmiddelen. Daarnaast daalt ook het budget voor het assistent-deskundigenprogramma. Op basis van de liquiditeitsbehoefte is er minder nodig dan voorzien. Ten slotte is er voor 2013 minder budget nodig ten behoeve van de schuldverlichting voor Myanmar. Omdat andere donoren meer bijdragen, daalt het aandeel van Nederland. De per saldo toename op dit artikel is een gevolg van het feit dat de minpost «Nog te verdelen daling van het ODA-budget» is afgenomen. Wijzigingen in het totale ODA-budget als gevolg van bijstellingen van de BNP-cijfers worden tijdelijk op dit artikel opgevangen.

Artikel 4.3

De lagere uitgaven voor private sector ontwikkeling bestaan uit een saldo van stijgingen en dalingen. De uitgaven voor marktontwikkeling stijgen vanwege de financiering van doorlopende (World Bank Trade Facility) en nieuwe verplichtingen (WTO en Trade Mark). Daarnaast stijgt het budget voor het bedrijfsleven instrumentarium omdat een aantal verwachte realisaties op programma's hoger uitvalt (PSOM/PSI, FOM-OS en 2g@there). Ten slotte stijgt het budget voor het CBI omdat het CBI activiteiten gaat ontplooiën in Bangladesh en Myanmar. Hier tegenover staat een verlaging van het budget voor bijdragen aan de financiële sector, het programma ORET-ORIO, PUM en infrastructuur algemeen als gevolg van een lagere liquiditeitsbehoefte op de lopende programma's. Ten slotte wordt het budget voor innovatieve financiering geschrapt. Onderdelen hiervan worden in 2014 opgenomen in het *Dutch Good Growth Fund*.

Artikel 6.1

Het budget voor duurzaam milieugebruik wereldwijd daalt onder meer als gevolg van vertraging in de uitvoering van het door het FMO te beheren *Green Climate and Business Fund* en het *Access to Energy Fund*. Daarnaast daalt ook het budget voor het *Scaling up Renewable Energy Programme* (SREP) van de Wereldbank. Op basis van de liquiditeitsprognose is dit jaar minder budget nodig voor dit programma.

5. Toelichting per beleidsartikel

Hoofdstuk V Buitenlandse Zaken

Beleidsartikel 1 hoofdstuk V

Beleidsartikel 1 Versterkte internationale rechtsorde en eerbiediging van mensenrechten		Stand ontwerpbe-groting incl. ISB 2013	Stand 1e suppletoire begroting 2013	Mutaties 2e suppletoire begroting 2013	Stand 2e suppletoire begroting 2013
Bedragen in EUR 1.000		(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen		94.041	112.453	14.731	127.184
Uitgaven:	Instrument				
Programma-uitgaven totaal		109.551	111.607	- 2.139	109.468
1.1	<i>Een goed functionerende internationale rechtsorde</i>	52.216	54.272	- 2.328	51.944
	Bijdragen (inter)nationale organisaties				
	waarvan Verenigde Naties	40.501	40.501	- 3.331	37.170
	waarvan OESO	5.823	6.423	- 48	6.375
	Subsidies				
	waarvan Carnegie-stichting	4.800	4.800	0	4.800
1.2	<i>Bescherming van de rechten van de mens</i>	57.335	57.335	189	57.524
	Bijdragenovereenkomst				
	Landenpro-gramma's OHCHR	19.792	19.792	189	19.981
	Bijdragen (inter)nationale organisaties	8.650	8.650		8.650
	Subsidies				
	Wereldom-roep	14.000	14.000		14.000
	Diversen	14.893	14.893		14.893

Verplichtingen

De stijging van het verplichtingenbudget voor versterkte internationale rechtsorde en eerbiediging van mensenrechten wordt veroorzaakt doordat het verplichtingenbudget voor het mensenrechtenfonds stijgt. Dit als gevolg van het eerder publiceren van de subsidie-tender voor de periode 2014–2017 waardoor de verwachting is dat in 2013 nog verplichtingen zullen worden aangegaan.

Uitgaven

Geen toelichting

Beleidsartikel 2 hoofdstuk V

Beleidsartikel 2 Grotere veiligheid en stabiliteit, effectieve humanitaire hulpverlening en goed bestuur			Stand ontwerpbe-groting incl. ISB 2013	Stand 1e suppletoire begroting 2013	Mutaties 2e suppletoire begroting 2013	Stand 2e suppletoire begroting 2013
Bedragen in EUR 1.000			(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen			234.511	245.992	- 10.468	235.524
Uitgaven:	Instrument	Thema				
Programma-uitgaven totaal			253.494	256.784	- 15.454	241.330

Beleidsartikel 2 Grotere veiligheid en stabiliteit, effectieve humanitaire hulpverlening en goed bestuur Bedragen in EUR 1.000			Stand ontwerpbe- grotting incl. ISB 2013	Stand 1e supplettoire begroting 2013	Mutaties 2e supplettoire begroting 2013	Stand 2e supplettoire begroting 2013
			(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
2.1	<i>Goede internationale samenwerking ter bevordering van de nationale en bondgenootschappelijke veiligheid</i>		20.721	15.765	6.005	21.770
	Bijdragen internationale organisaties	NAVO	12.806	11.250	3.893	15.143
	Subsidies	Diversen	4.925	4.625	1.197	6.122
		Atlantische commissie	490	490	15	505
2.2	<i>Bestrijding en terugdringing van het internationaal terrorisme en andere vormen van internationale criminaliteit</i>		500	500		500
	Susidies	Anti-terrorisme instituut	500	500		500
2.3	<i>Bestrijding van proliferatie van massavernietigingswapens, bevordering van ontwapening, wapenbeheersing en het voeren van een restrictief en transparant wapenexportbeleid</i>		12.754	15.814	- 1.216	14.598
	Bijdragen (inter)nationale organisaties	IAEA	7.317	7.317		7.317
		Ontwapeningsorganisaties (CTBTO, OPCW etc.)	3.437	3.487		3.487
		EBRD		1.000		1.000
	Opdrachten	NSS	2.000	4.010	- 1.216	2.794
2.4	<i>Het bevorderen van energievoorzienings- en grondstoffenzekerheid</i>		0	0		0
2.5	<i>Veiligheid, goed bestuur en rechtsorde in prioritaire gebieden</i>		219.519	224.705	- 20.243	204.462
	Bijdragenovereenkomst	Landenprogramma's	93.850	93.850	- 4.795	89.055
	Bijdragen (inter)nationale organisaties	waarvan VN-contributie crisisbeheersingsoperaties	5.208	5.208	- 600	4.608
		waarvan MATRA	102.000	102.000	- 12.000	90.000
		Goed bestuur	10.814	10.814	- 2.020	8.794
Ontvangsten			1.167	1.167	0	1.167
2.10	<i>Doorberekening Defensie diversen</i>		167	167		167
2.50	<i>Restituties contributies</i>		1.000	1.000		1.000

Verplichtingen

Geen toelichting

Uitgaven

Artikel 2.1

De stijging van het budget voor goede internationale samenwerking ter bevordering van de nationale en bondgenootschappelijke veiligheid wordt in belangrijke mate veroorzaakt doordat het betalingsritme voor de bijdrage aan de NAVO is aangepast. Daarnaast stijgt ook het budget voor het Veiligheidsfonds als gevolg van een hogere bijdrage aan de OPCW gezien de ontwikkelingen in Syrië.

Artikel 2.5

Vanwege een daling van het BNP en het hieraan gekoppelde budget voor ontwikkelingssamenwerking is besloten om de uitgaven voor het Stabiliteitsfonds te verlagen. Daarnaast is het budget voor VN-contributies voor crisisbeheersingsoperaties verlaagd omdat de VN tot op heden minder heeft uitgegeven voor crises en de liquiditeitsbehoefte daardoor minder is. Ten slotte dalen ook de verwachte uitgaven voor MATRA omdat bij meerdere projecten de eindafrekening lager was dan voorzien.

Ontvangsten

Geen toelichting

Beleidsartikel 3 hoofdstuk V

Beleidsartikel 3 Europese samenwerking		Stand	Stand 1e	Mutaties 2e	Stand 2e
Bedragen in EUR 1.000		ontwerpbe- grotng incl. ISB 2013	supplettoire begroting 2013	supplettoire begroting 2013	supplettoire begroting 2013
		(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen		7.412.138	7.886.791	- 468.531	7.418.260
Uitgaven:	Instrument				
Programma-uitgaven totaal		7.580.467	8.055.120	- 480.735	7.574.385
3.1	<i>Een democratische, slagvaardige en transparante Europese Unie die haar burgers vrijheid, recht, veiligheid, welvaart en duurzame economische groei biedt</i>				
	Bijdragen (inter)nationale organisaties				
	BNP-afdracht	4.309.168	4.784.189	2.310	4.786.499
	BTW-afdracht	339.447	338.757	- 15.358	323.399
	Landbouw- heffingen	253.000	253.000	0	253.000
	Invoerrech- ten	2.488.067	2.488.067	- 446.959	2.041.108
3.2	<i>Een effectief, efficiënt en cohorent optreden van de Unie ten opzichte van derde landen en regio's, inclusief ontwikkelingslanden</i>				
	Bijdragen (inter)nationale organisaties	177.177	177.177	- 21.052	156.125
	EOF	177.177	177.177	- 21.052	156.125
3.3	<i>Een hechtere Europese waardengemeenschap</i>	9.748	9.923	219	10.142
	Bijdragen (inter)nationale organisaties				
	Raad van Europa	9.748	9.923	219	10.142
3.4	<i>Versterkte Nederlandse positie in de Unie van 27</i>	3.860	4.007	105	4.112
	Bijdragen (inter)nationale organisaties				
	waarvan Benelux bijdrage	3.860	4.007	95	4.102

Beleidsartikel 3 Europese samenwerking Bedragen in EUR 1.000	Stand ontwerpbe- grotting incl. ISB 2013	Stand 1e suppletioire begrotting 2013	Mutaties 2e suppletioire begrotting 2013	Stand 2e suppletioire begrotting 2013
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Ontvangsten	685.267	685.267	- 111.344	573.923
3.10 <i>Perceptiekostenvergoedingen</i>	685.267	685.267	- 111.740	573.527
3.30 <i>Restitutie Raad van Europa</i>	0	0	396	396

Verplichtingen

Geen toelichting

Uitgaven

Artikel 3.2

De verlaging is het gevolg van een lagere liquiditeitsbehoefte op de totale EOF begroting voor 2013. Het Nederlands aandeel daalt daarmee evenredig.

Ontvangsten

Nederland ontvangt 25% van de afgedragen douaneontvangsten als perceptiekostenvergoeding. Doordat de afdracht van douaneontvangsten neerwaarts zijn bijgesteld, zijn ook de perceptiekostenvergoedingen met EUR 111,7 miljoen neerwaarts bijgesteld.

Beleidsartikel 4 hoofdstuk V

Beleidsartikel 4 Meer welvaart, eerlijkere verdeling en minder armoede Bedragen in EUR 1.000	Stand ontwerpbe- grotting incl. ISB 2013	Stand 1e suppletioire begrotting 2013	Mutaties 2e suppletioire begrotting 2013	Stand 2e suppletioire begrotting 2013
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen	0	0	0	0
Uitgaven:				
Programma-uitgaven totaal	2.300	2.300	- 1.300	1.000
4.2 Effectief armoedebeleid van ontwikkelingslanden	2.300	2.300	- 1.300	1.000

Verplichtingen

Geen toelichting

Uitgaven

Geen toelichting

Beleidsartikel 7 hoofdstuk V

Beleidsartikel 7 Welzijn en veiligheid van Nederlanders in het buitenland en regulering van personenverkeer Bedragen in EUR 1.000		Stand ontwerpbe- grotting incl. ISB 2013	Stand 1e supplettoire begroting 2013	Mutaties 2e supplettoire begroting 2013	Stand 2e supplettoire begroting 2013
		(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen		15.964	15.969	1.483	17.452
Uitgaven:	Instrument				
Programma-uitgaven totaal		15.964	15.639	1.483	17.122
7.1	Op basis van eigen verantwoordelijkheid consulaire dienstverlening bieden aan Nederlanders in het buitenland	14.809	14.376	1.583	15.959
	Subsidies				
	EPAFRAS	600	600		600
	Reclassering Nederland	600	600		600
	Opdrachten				
	Informatie-systemen	7.000	6.917	2.033	8.950
	Inkoop reisdocumenten	3.500	3.500	- 100	3.400
	Diversen	3.109	2.759	- 350	2.409
7.2	Samen met (keten) partners het personenverkeer reguleren	1.155	1.263	- 100	1.163
Ontvangsten		41.300	41.300	0	41.300
7.10	Consulaire dienstverlening	41.300	41.300		41.300

Verplichtingen

Geen toelichting

Uitgaven

Geen toelichting

Ontvangsten

Geen toelichting

Beleidsartikel 8 hoofdstuk V

Beleidsartikel 8 Versterkt cultureel profiel en positieve beeldvorming in en buiten Nederland Bedragen in EUR 1.000		Stand ontwerpbe- grotting incl. ISB 2013	Stand 1e supplettoire begroting 2013	Mutaties 2e supplettoire begroting 2013	Stand 2e supplettoire begroting 2013
		(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen		41.362	40.509	16.955	57.464
Uitgaven:	Instrument				
Programma-uitgaven totaal		43.439	41.385	15.326	56.711
8.1	Grotere buitenlandse bekendheid met de Nederlandse cultuur	7.246	7.112	- 1.234	5.878

Beleidsartikel 8 Versterkt cultureel profiel en positieve beeldvorming in en buiten Nederland		Stand ontwerpbe- groting incl. ISB 2013	Stand 1e supplettoire begroting 2013	Mutaties 2e supplettoire begroting 2013	Stand 2e supplettoire begroting 2013
Bedragen in EUR 1.000		(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Subsidies	Institut Néerlandais	1.407	1.407		1.407
Bijdragen (inter)nationale organisaties	Gemeen- schappelijk cultureel erfgoed	1.000	1.000		1.000
8.2 Een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor internationale organisaties in Nederland		13.775	11.418	17.643	29.061
Bijdragen (inter)nationale organisaties	Internatio- naal Strafhof Libanon tribunaal	10.000	7.600	16.468	24.068
		3.600	3.600	88	3.688
8.3 Vergroten van begrip en/of steun voor Nederlandse zienswijze, standpunten en beleid in het buitenland en het versterken van het draagvlak in eigen land voor het buitenlandbeleid		22.418	22.855	- 1.083	21.772
Bijdragenovereenkomst	Landenpro- gramma's	7.527	7.527	393	7.920
subsidies	Clingendael	2.520	2.520	30	2.550
Oprachten	POBB	3.458	3.458	- 126	3.332
	Bezoeken hoogwaar- digheidsbe- kleders en CD	1.665	2.150	1.200	3.350
	Voorlichting	5.340	5.190	- 2.190	3.000
Ontvangsten		790	790	0	790
8.30 Doorberekening Defensie diversen		790	790		790

Verplichtingen

De stijging van het verplichtingenbudget wordt veroorzaakt doordat nog in 2013 een subsidieaanvraag voor de periode 2013–2016 voor het instituut Clingendael zal worden opgenomen. Daarnaast stijgt het budget omdat de bijdrage aan het ICC wordt aangepast vanwege de geplande betaling voor de opleverkosten van de Haagse Arc.

Uitgaven

Artikel 8.2

Het budget voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor internationale organisaties in Nederland stijgt als gevolg van een éénmalige betaling aan het Internationaal Strafhof voor de opleverkosten van de Haagse Arc (de huidige locatie). Daarnaast wordt het budget verhoogd omdat de Nederlandse bijdrage aan de nieuwbouw van het ICC-gebouw in één keer wordt voldaan.

Ontvangsten

Geen toelichting

Beleidsartikel 9 hoofdstuk V

Artikel 9 Geheim Bedragen in EUR 1.000	Stand ontwerpbe- grotting incl. ISB 2013	Stand 1e supplettoire begrotting 2013	Mutaties 2e supplettoire begrotting 2013	Stand 2e supplettoire begrotting 2013
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen	pm	162		162
Uitgaven	pm	162		162

Verplichtingen

Geen toelichting

Uitgaven

Geen toelichting

Ontvangsten

Geen toelichting

Beleidsartikel 10 hoofdstuk V

Artikel 10 Nominaal en onvoorzien Bedragen in EUR 1.000	Stand ontwerpbe- grotting incl. ISB 2013	Stand 1e supplettoire begrotting 2013	Mutaties 2e supplettoire begrotting 2013	Stand 2e supplettoire begrotting 2013
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen	33.597	18.379	- 14.579	3.800
Uitgaven:	33.597	18.379	- 14.579	3.800
Nominaal en onvoorzien	33.597	18.379	- 14.579	3.800

Verplichtingen en Uitgaven

De verlaging op het artikel nominaal en onvoorzien wordt voor ruim EUR 17 miljoen veroorzaakt doordat middelen niet werden ingezet voor loon- en/of prijsbijstelling en onvoorzien. Daarnaast betreft het de verwerking van de per saldo verlaging ad EUR 1 miljoen in verband met een bijstelling van de inflatieraming door het CPB. Hier staat een stijging tegenover van EUR 3,6 miljoen. Dit vloeit voort uit de garantiestelling die de Staat der Nederlanden is aangegaan voor de *Arctic Sunrise* en haar opvarenden zoals opgenomen in de uitspraak van het *International Tribunal of the Law of the Sea* van 22 november 2013 onder overwegingen 95–97. Met het oog op mogelijk (geheel of gedeeltelijk) inroepen van deze garantiestelling is tevens een overeenkomst met Greenpeace afgesloten.

Niet-Beleidsartikel 11 hoofdstuk V

Artikel 11 Algemeen Bedragen in EUR 1.000	Stand ontwerpbe- groting incl. ISB 2013	Stand 1e supple- toire begroting 2013	Mutaties 2e suppletoire begroting 2013	Stand 2e suppletoire begroting 2013
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen	702.951	727.514	- 26.268	701.246
Uitgaven:	770.219	780.177	- 41.088	739.089
Apparaatsuitgaven	770.219	780.177	- 41.088	739.089
11.1.1 <i>Personeel</i>	457.505	457.505		457.505
Eigen personeel	450.084	450.084		450.084
Inhuur extern	7.421	7.421		7.421
11.1.2 <i>Materieel</i>	312.714	322.672	- 41.088	281.584
waarvan ICT	32.264	36.664		36.664
waarvan bijdragen aan SSO's	29.709	33.509		33.509
Ontvangsten	58.626	58.626	9.224	67.850
11.10 Diverse ontvangsten	58.626	58.626	- 24.776	33.850
waarvan reservering huisvestingsfonds			14.400	14.400
11.20 Koersverschillen	0	0	34.000	34.000

Verplichtingen

Geen toelichting

Uitgaven

De apparaatsuitgaven dalen per saldo als gevolg van een afname van het personeelsbestand op de posten waardoor de loonkosten hiervoor dalen, lagere uitgaven voor planmatig onderhoud en investeringen in huisvesting in het buitenland. Hier tegenover staat dat de uitgaven voor personeel op het Ministerie stijgen waardoor per saldo geen mutaties op het onderdeel personeel plaatsvinden. Een deel van de uitgaven zal worden doorgeschoven naar 2014 en worden aangemeld als eindejaarsmarge. Ten slotte is een bedrag van EUR 3,6 miljoen overgeheveld naar het artikel nominaal en onvoorzien. Zie hiervoor de toelichting onder dit artikel.

Ontvangsten

De stijging van de ontvangsten betreft een saldo. De diverse ontvangsten OS worden overgeheveld naar het artikel meer welvaart, eerlijke verdeling en minder armoede (art 4.21) van de begroting van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. Hier staat tegenover dat een deel van de ontvangsten uit huisvesting wordt opgenomen in de eindejaarsmarge. Ten slotte stijgen de verwachte ontvangsten vanwege koersverschillen. Deze ontstaan doordat voor betalingen in buitenlandse valuta om administratieve redenen het gehele jaar wordt gewerkt met een vaste wisselkoers.

Hoofdstuk XVII Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

Beleidsartikel 1 hoofdstuk XVII

Beleidsartikel 1 Een sterke internationale concurrentiepositie Bedragen in EUR 1.000	Stand ontwerpbe- groting incl. ISB 2013	Stand 1e supplettoire begroting 2013	Mutaties 2e supplettoire begroting 2013	Stand 2e supplettoire begroting 2013
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen	75.116	76.281	5.035	81.316
Uitgaven:				
Programma-uitgaven totaal	89.197	91.551	5.391	96.942
<i>1.1 Een sterke internationale concurrentiepositie</i>	<i>89.197</i>	<i>91.551</i>	<i>5.391</i>	<i>96.942</i>
<i>Subsidies</i>				
Prepare2start/Starters International Business (SIB)	6.147	7.336		7.336
Overig Programma- tische Aanpak	4.589	4.589		4.589
2g@there	6.462	6.462		6.462
Transitiefaci- liteit (TF)	6.000	6.372		6.372
Demonstra- tieprojecten, haalbaar- heidsstudies en kennisver- werving	4.000	4.000		4.000
Package4growth	5.000	5.000	- 2.300	2.700
Partners for International Business (PiB)	5.350	5.350		5.350
Overige subsidies	823	823		823
Package4growth (ODA)	2.147	2.147		2.147
<i>Opdrachten</i>				
Beleidsonder- steuning, evaluaties en onderzoek	1.420	2.420	242	2.662
Collectieve Promotionele Activiteiten (CPA)	1.179	1.179		1.179
Overige opdrachten	604	1.104		1.104
<i>Leningen</i>				
Finance for International Business (FiB)	7.500	7.500	- 4.800	2.700
<i>Garanties</i>				
Fonds Opkomende Markten (FOM)			11.949	11.949
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>				
Agentschap NL	33.106	31.899		31.899
<i>Bijdragen aan internationale organisaties</i>				
WTO, OESO	4.870	5.370	300	5.670
Ontvangsten	14.315	14.315	- 7.100	7.215
<i>1.10 Een sterke internationale concurrentiepositie</i>				
<i>gemengde kredieten</i>	<i>681</i>	<i>681</i>		<i>681</i>

Beleidsartikel 1 Een sterke internationale concurrentiepositie Bedragen in EUR 1.000	Stand ontwerpbe- groting incl. ISB 2013	Stand 1e supplettoire begroting 2013	Mutaties 2e supplettoire begroting 2013	Stand 2e supplettoire begroting 2013
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Ontvangsten uit reserve	12.500	12.500	- 7.100	5.400
Diverse ontvangsten	1.134	1.134		1.134

Verplichtingen

Geen toelichting

Uitgaven

Geen toelichting

Ontvangsten

Het betreft hier een begrotingsreserve welke is gekoppeld aan het bedrijfsleveninstrument *Finance for International Business*. In 2013 zijn de uitgaven lager dan oorspronkelijk geraamd. Hierdoor wordt er een lager bedrag aan de reserve onttrokken.

Beleidsartikel 2 hoofdstuk XVII

Beleidsartikel 2 Versterkte internationale rechtsorde en eerbiediging van mensenrechten Bedragen in EUR 1.000	Stand ontwerpbe- groting incl. ISB 2013	Stand 1e supplettoire begroting 2013	Mutaties 2e supplettoire begroting 2013	Stand 2e supplettoire begroting 2013
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen	5.335	340	- 208	132
Uitgaven:				
	Instrument			
Programma-uitgaven totaal	5.335	340	- 208	132
2.1 <i>Een goed functionerende internationale rechtsorde</i>	294	340	- 208	132
Bijdragen (inter)nationale organisaties	294	340	- 208	132
2.2 <i>Bescherming van de rechten van de mens</i>	5.041	0		0
Bijdragen (inter)nationale organisaties	5.041	0		0

Verplichtingen

Geen toelichting

Uitgaven

Geen toelichting

Beleidsartikel 3 hoofdstuk XVII

Beleidsartikel 3 Grotere veiligheid en stabiliteit, effectieve humanitaire hulpverlening en goed bestuur Bedragen in EUR 1.000				Stand ontwerpbe- grotting incl. ISB 2013	Stand 1e supplettoire begroting 2013	Mutaties 2e supplettoire begroting 2013	Stand 2e supplettoire begroting 2013
				(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen				438.000	527.250	- 94.800	432.450
Uitgaven:							
Programma-uitgaven totaal		instrument	thema	516.006	509.100	7.270	516.370
3.1	<i>Veiligheid, goed bestuur en rechtsorde in prioritaire gebieden</i>			<i>303.939</i>	<i>292.783</i>	<i>- 7.730</i>	<i>285.053</i>
	Bijdragenovereenkomst	Landenpro-gramma's	Veiligheid en rechtsorde	217.843	207.128	- 7.451	199.677
	Bijdragen (inter)nationale organisaties	UNICEF	Goed bestuur	38.296	27.422	- 3.448	23.974
	Bijdragen (inter)nationale organisaties/Subsidies/Diversen	o.a.IDEA/ IDLO	Veiligheid en Goed bestuur	30.000	35.800		35.800
		Programma politieke partijen			4.000	236	4.236
		Gemeente- initiatieven			4.000		4.000
3.2	<i>Effectieve humanitaire hulp</i>			<i>212.067</i>	<i>216.317</i>	<i>15.000</i>	<i>231.317</i>
	Bijdragenovereenkomst	Noodhulp- programma's		59.767	59.017		59.017
	Bijdragen (inter)nationale organisaties	CERF		45.000	45.000		45.000
		UNHCR		33.000	38.000		38.000
		Wereldvoed- selpro- gramma		36.000	36.000		36.000
		UNRWA		13.000	13.000		13.000
		Noodhulp- programma's		25.300	25.300	15.000	40.300

Verplichtingen

De verlaging van het verplichtingenbudget betreft een saldo. Enerzijds is het centrale noodhulpbudget met EUR 15 miljoen verhoogd ter bestrijding van de humanitaire crisis in Syrië. Anderzijds is sprake van een technische bijstelling van het verplichtingenbudget voor de jaarlijkse Algemene Vrijwillige Bijdragen aan de UNHCR en het Wereldvoedselprogramma. In 2012 is reeds een twee-jarige committering voor deze bijdragen aangegaan.

Uitgaven

Geen toelichting

Beleidsartikel 4 hoofdstuk XVII

Beleidsartikel 4 Meer welvaart, eerlijkere verdeling en minder armoede Bedragen in EUR 1.000		Stand ontwerpbe- groting incl. ISB 2013	Stand 1e supple- toire begroting 2013	Mutaties 2e suppletoire begroting 2013	Stand 2e suppletoire begroting 2013
		(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen		749.287	749.813	325.857	1.075.670
Uitgaven:	Instrument				
Programma-uitgaven totaal		921.679	889.159	- 6.910	882.249
<i>4.1 Voedselzekerheid</i>		<i>303.105</i>	<i>337.105</i>		<i>337.105</i>
Bijdragenovereenkomst	Landenpro- gramma's	113.992	136.042	- 2.400	133.642
Bijdragen (inter)nationale organisaties	waarvan IFDC/CGIAR/ IFPRI	33.600	42.600		42.600
	waarvan IFC/FMO	46.390	46.390		46.390
	waarvan PPP via Agentschap NL/IDH	44.048	41.000		41.000
Subsidie	waarvan NUFFIC	15.000	15.000	2.400	17.400
	waarvan Agriterra	12.310	18.186		18.186
	waarvan IDH	25.195	25.195		25.195
<i>4.2 Effectief armoedebeleid van ontwikkelingslanden</i>		<i>256.936</i>	<i>219.820</i>	<i>35.156</i>	<i>254.976</i>
Bijdragenovereenkomst	Landenpro- gramma's	50.474	31.679	- 14.458	17.221
	waarvan macrosteun	33.000	18.000		18.000
Bijdragen (inter)nationale organisaties	waarvan WB/Afdb	44.402	58.902	- 12.500	46.402
	waarvan UNDP	55.500	55.500	2.000	57.500
	waarvan UNCEF	34.000	34.000		34.000
	waarvan multilaterale banken en fondsen	119.139	119.799		119.799
Nog te verdelen i.v.m. wijzigingen in BNP en/of toerekeningen		- 82.017	- 96.687	41.744	- 54.943
<i>4.3 Private sector ontwikkeling</i>		<i>354.678</i>	<i>324.748</i>	<i>- 41.683</i>	<i>283.065</i>
Bijdragenovereenkomst	Landenpro- gramma's	58.366	37.136	- 13.746	23.390
Bijdragen (inter)nationale organisaties	waarvan WB/WTO/WHO	16.649	15.031	17.609	32.640
	waarvan WB/WTO/WHO	18.182	15.400	- 11.600	3.800
	waarvan WB/IFC/FMO/ AfDB	11.514	11.514	3.675	15.189
	waarvan PIDG	7.743	7.743	- 2.063	5.680
Overig	Diversen	24.450	24.450	- 20.500	3.950
Subsidie	waarvan FMO	26.484	29.330	7.470	36.800
	waarvan PUM	12.540	11.300	- 1.545	9.755
Bijdragen aan agentschap- pen	waarvan ORIO via Agentschap NL	66.200	66.200	- 36.800	29.400
	waarvan PSI via Agentschap NL	79.043	75.250	- 7.162	68.088

Beleidsartikel 4 Meer welvaart, eerlijkere verdeling en minder armoede		Stand ontwerpbe- groting incl. ISB 2013	Stand 1e supple- toire begroting 2013	Mutaties 2e supplettoire begroting 2013	Stand 2e supplettoire begroting 2013
Bedragen in EUR 1.000		(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Bijdragen aan agentschap- pen	waarvan CBI	25.026	25.026	9.674	34.700
<i>4.4 Effectieve Nederlandse handels- en investeringsbe- vordering</i>		<i>6.960</i>	<i>7.486</i>	<i>- 383</i>	<i>7.103</i>
Bijdragen aan agentschap- pen	NBSO via Agentschap NL	6.960	7.486	- 383	7.103
Ontvangsten		57.363	57.363	31.176	88.539
4.20 Ontvangsten en restituties met betrekking tot leningen		57.363	57.363		57.363
4.21 Diverse ontvangsten OS		0	0	31.176	31.176

Verplichtingen

De verplichtingen in 2013 stijgen als gevolg van een toename van nieuwe programma's op het gebied van voedselzekerheid, private sector ontwikkeling en versterking van de economische functie ten behoeve van een effectieve Nederlandse handels- en investeringsbevordering. Onder het voedselzekerheidsprogramma zijn in 2013 in de partnerlanden nieuwe activiteiten gestart met het oog op landbouwmanagement, innovatie, visserij, tuinbouw en voedselzekerheid in enge zin. Een aanzienlijk deel van de verplichtingen slaat neer op activiteiten in de landen Burundi, Ghana, Bangladesh, Benin, Ghana, Indonesië, Mali en Mozambique en de Palestijnse Gebieden. Voor private sector ontwikkelingen zijn in 2013 verplichtingen aangegaan voor nieuwe programma's op het gebied van markttoegang en marktontwikkeling. Daarnaast wordt ingezet op versterking van de financiële sector in ontwikkelingslanden en wordt een aantal omvangrijke voorstellen verwacht op het gebied van landbouwverzekeringen. Verder is met de Wereldbank het programma *Acces to Finance* gestart en heeft het CBI extra verplichtingenruimte ontvangen. Aanvullend hierop worden enkele betalingen gedaan in het kader van de pijler infrastructuurontwikkeling (EU-Africa ITF programma) en is er een verplichtingenbudget voor infrastructurele projecten voor het FMO beschikbaar gesteld (MOL fonds).

Uitgaven

Artikel 4.2

De stijging van het budget voor effectief armoedebeleid in ontwikkelingslanden bestaat uit een saldo van mutaties. Het budget voor de landenprogramma's daalt omdat de geplande uitgaven voor sectordoorsnijdende programma's voor Suriname geen doorgang vinden als gevolg van het opschorten van de betaling van de verdragsmiddelen. Daarnaast daalt ook het budget voor het assistent-deskundigenprogramma. Op basis van de liquiditeitsbehoefte is er minder nodig dan voorzien. Ten slotte is er voor 2013 minder budget nodig ten behoeve van de schuldverlichting voor Myanmar. Omdat andere donoren meer bijdragen, daalt het aandeel van Nederland. De per saldo toename op dit artikel is een gevolg van het feit dat de minpost «Nog te verdelen daling van het ODA-budget» is afgenomen. Wijzigingen in het totale ODA-budget als gevolg van bijstellingen van de BNP-cijfers worden tijdelijk op dit artikel opgevangen.

Artikel 4.3

De lagere uitgaven voor private sector ontwikkeling bestaan uit een saldo van stijgingen en dalingen. De uitgaven voor marktontwikkeling stijgen vanwege de financiering van doorlopende (World Bank Trade Facility) en nieuwe verplichtingen (WTO en Trade Mark). Daarnaast stijgt het budget voor het bedrijfsleven instrumentarium omdat een aantal verwachte realisaties op programma's hoger uitvalt (PSOM/PSI, FOM-OS en 2g@there). Ten slotte stijgt het budget voor het CBI omdat het CBI activiteiten gaat ontplooiën in Bangladesh en Myanmar. Hier tegenover staat een verlaging van het budget voor bijdragen aan de financiële sector, het programma ORET-ORIO, PUM en infrastructuur algemeen als gevolg van een lagere liquiditeitsbehoefte op de lopende programma's. Ten slotte wordt het budget voor innovatieve financiering geschrapt. Onderdelen hiervan worden in 2014 opgenomen in het *Dutch Good Growth Fund*.

Ontvangsten

De stijging van de diverse ontvangsten OS is het gevolg van de overheveling van dit budget uit de begroting van Buitenlandse Zaken, zoals toegelicht onder artikel 11 op deze begroting.

Beleidsartikel 5 hoofdstuk XVII

Beleidsartikel 5 Toegenomen menselijke ontplooiing en sociale ontwikkeling Bedragen in EUR 1.000			Stand ontwerpbe-groting incl. ISB 2013	Stand 1e suppletoire begroting 2013	Mutaties 2e suppletoire begroting 2013	Stand 2e suppletoire begroting 2013
			(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen			343.241	486.432	- 125.613	360.819
Uitgaven:						
	Instrument	Thema				
Programma-uitgaven totaal			1.100.152	1.064.757	12.778	1.077.535
5.1	Goed onderwijs, goed opgeleide bevolking en capaciteit voor onderzoek en innovatie voornamelijk ten behoeve van de beleidsprioriteiten		198.600	175.929	5.444	181.373
	Bijdragenovereenkomst	Landenprogramma's	69.804	67.404	383	67.787
	Bijdragen (inter)nationale organisaties	Beroepsonderwijs	10.000	2.900	1.800	4.700
		GPE	30.000	30.000		30.000
	Subsidies	NUFFIC	60.000	54.500	1.000	55.500
		Diversen	28.796	20.084	3.302	23.386
		Onderwijs				
		Onderzoek en innovatie				
		Onderwijs				
		Onderzoek en innovatie				
5.2	Versterking van het maatschappelijk middenveld in ontwikkelingslanden		456.125	453.190		453.190
	Bijdragenovereenkomst	Landenprogramma's	125	1.265	- 15	1.250
	Subsidies	waarvan MFS	382.000	378.800	10.000	388.800
		waarvan SNV	60.000	60.000	- 10.000	50.000
		waarvan VMP	13.000	13.000	0	13.000
5.3	Gelijke rechten en kansen voor vrouwen		52.470	53.478	- 552	52.926

Beleidsartikel 5 Toegenomen menselijke ontplooiing en sociale ontwikkeling Bedragen in EUR 1.000			Stand ontwerpbe- grotting incl. ISB 2013	Stand 1e supplettoire begroting 2013	Mutaties 2e supplettoire begroting 2013	Stand 2e supplettoire begroting 2013
			(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Bijdragenovereenkomst	Landenpro- gramma's		8.027	9.035	- 552	8.483
Bijdragen (inter)nationale organisaties	UNWOMEN		6.000	6.000	1.700	7.700
Subsidies	FLOW		38.443	38.443	- 1.700	36.743
5.4	Seksuele en reproductieve gezondheid en rechten voor iedereen en een halt aan de verspreiding van hiv/aids		392.957	382.160	7.886	390.046
Bijdragenovereenkomst	Landenpro- gramma's	HIV/aids				
		SRGR	13.740	13.740	- 1.755	11.985
		Gezondheid algemeen	43.037	50.037	7.211	57.248
Bijdragen (inter)nationale organisaties	UNAIDS	HIV/aids	38.079	30.599	- 7.745	22.854
	GFATM	HIV/aids	20.000	20.000		20.000
	UNFPA	SRGR	67.000	67.000	350	67.350
	waarvan PSI, IPPF, IPAS	SRGR	81.000	81.000	- 8.000	73.000
	waarvan SRGR-fonds	SRGR	7.500	7.500	215	7.715
	GAVI	Gezondheid algemeen	30.000	30.000	5.003	35.003
	HIF	Gezondheid algemeen	30.000	25.000		25.000
	WHO	Gezondheid algemeen	15.000	10.500		10.500
Subsidies	Key population- funds	HIV/aids	19.104	19.104	1.501	20.605
			17.500	17.500		17.500

Verplichtingen

De neerwaartse bijstelling van het verplichtingenbudget op dit artikel wordt onder meer veroorzaakt door de afbouw van de centrale en decentrale onderwijsprogramma's. Daarnaast is sprake van een technische bijstelling van het verplichtingenbudget voor het NFP/Niche-programma. Het verplichtingenbudget voor dit programma zal ieder jaar separaat worden vastgesteld aan de hand van het jaarlijkse subsidieplafond. Het verplichtingenbudget voor het *Global Fund to Fight Aids, Tuberculosis and Malaria* (GFATM) is verlaagd omdat de looptijd van de geplande bijdrage wordt aangepast van vier naar drie jaar.

Uitgaven

Geen toelichting

Beleidsartikel 6 hoofdstuk XVII

Beleidsartikel 6 Duurzaam water- en milieubeheer Bedragen in EUR 1.000	Stand ontwerpbe- grotting incl. ISB 2013	Stand 1e supplettoire begroting 2013	Mutaties 2e supplettoire begroting 2013	Stand 2e supplettoire begroting 2013
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen	533.944	533.944	- 92.828	441.116

Beleidsartikel 6 Duurzaam water- en milieubeheer			Stand ontwerpbe- groting incl. ISB 2013	Stand 1e supplettoire begroting 2013	Mutaties 2e supplettoire begroting 2013	Stand 2e supplettoire begroting 2013
Bedragen in EUR 1.000			(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Uitgaven:						
Programma-uitgaven totaal			397.960	379.972	- 47.488	332.484
6.1	Duurzaam milieugebruik wereldwijd		206.983	197.332	- 29.692	167.640
	Bijdragenovereenkomst	Landenpro- gramma's				
		Milieubeleid	18.631	18.631		18.631
		Klimaat en energie	27.274	24.774	- 2.982	21.792
		PREP Klimaat en energie	19.210	19.210		19.210
	Bijdragen (inter)nationale organisaties	waarvan UNDP, WB, ITTO, BMZ	14.291	14.291		14.291
		waarvan UNEP	7.140	7.140		7.140
		waarvan GEF/Montreal	19.426	21.479		21.479
		waarvan BGP, Both Ends	4.510	4.510		4.510
		waarvan Commissie MER, WWF, WRI, PBL, Tropenbos, IUCN, Peace Parks	35.475	35.475	- 15.384	20.091
		WB, IFAD, UNDP, GTZ	24.681	14.681	- 3.000	11.681
		LDCF	20.000	20.000		20.000
		Diversen	770	0		0
	Subsidies	waarvan HIVOS	8.665	8.665		8.665
		FMO	6.910	6.910	- 6.910	
6.2	Efficient en duurzaam watergebruik, veiliger delta's en stroomgebieden en verbeterde toegang tot drinkwater en sanitaire voorzieningen in ontwikkelingslanden/partnerlanden		190.977	182.640	- 17.796	164.844
	Bijdragenovereenkomst	Landenpro- gramma's				
		Waterbeheer	80.650	71.136	- 11.937	59.199
		NGO's	2.491	2.491		2.491
		Landenpro- gramma's	45.751	49.743	- 5.674	44.069
		PLAN NL, Transparency Int, Stichting Waste, RED				
		Cross, IRC	5.320	5.320		5.320
	Bijdragen (inter)nationale organisaties	waarvan UNESCO-IHE, WB	20.861	20.861		20.861
		PPP's	7.784	7.784		7.784

Beleidsartikel 6 Duurzaam water- en milieubeheer			Stand ontwerpbe-groting incl. ISB 2013	Stand 1e suppletoire begroting 2013	Mutaties 2e suppletoire begroting 2013	Stand 2e suppletoire begroting 2013
Bedragen in EUR 1.000			(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
AfDB, UNOPS, UN HABITAT, UNDESA, UNICEF, WB A4A, Wetterskip Fr, AKVO, WAG Univ.	Drinkwater en Sanitatie		18.240	15.240		15.240
	Drinkwater en Sanitatie		9.880	9.880		9.880

Verplichtingen

De daling van het verplichtingenbudget voor duurzaam water- en milieubeheer bestaat uit een saldo van mutaties. Enerzijds wordt het budget voor hernieuwbare energie verhoogd voor bijdragen aan onder meer het *Energy Sector Management Assistance Program* (ESMAP) en het *Africa Biogas Partnership Programme* (ABPP). Ook wordt in Bangladesh het waterbudget verhoogd. Door vertragingen kon het *Blue Gold-programma* pas dit jaar van start gaan. Hier tegenover staat een verlaging van het budget voor biodiversiteit en bossen en voor internationaal milieubeleid. Het budget voor de *Global Environment Facility* (GEF) wordt verlaagd omdat de bijdrage pas in 2014 wordt verplicht. Doordat in Rwanda geen nieuwe milieufactiviteiten meer worden opgestart is EUR 32 miljoen verplichtingenbudget overgeheveld voor activiteiten in dit land op het gebied van voedselzekerheid. Het budget voor integraal waterbeheer wordt onder meer verlaagd omdat als gevolg van bezuinigingen voor een aantal programmabijdragen dit jaar geen nieuwe verplichtingen worden aangegaan. Dit geldt ook voor het waterprogramma in Ghana waar het verplichtingenbudget is verlaagd.

Uitgaven

Artikel 6.1

Het budget voor duurzaam milieugebruik wereldwijd daalt onder meer als gevolg van vertraging in de uitvoering van het door het FMO te beheren *Green Climate and Business Fund* en het *Access to Energy Fund*. Daarnaast daalt ook het budget voor het *Scaling up Renewable Energy Programme* (SREP) van de Wereldbank. Op basis van de liquiditeitsprognose is dit jaar minder budget nodig voor dit programma.

Artikel 6.2

Het budget voor efficiënt en duurzaam watergebruik daalt onder andere omdat het programma *UNICEF Wash* in Kenia vertraging heeft opgelopen nadat vermeende malversaties zijn gemeld. Deze malversaties zijn niet aangetoond, maar beheersmatig wordt een aantal maatregelen getroffen waardoor de uitvoering vertraagd is. Daarnaast is het WASH programma in Ghana later van start gegaan, omdat eerst een ex-ante evaluatie is uitgevoerd.

Beleidsartikel 7 hoofdstuk XVII

Beleidsartikel 7 Regulering van het personenverkeer Bedragen in EUR 1.000		Stand ontwerpbe- grotting incl. ISB 2013	Stand 1e supplettoire begroting 2013	Mutaties 2e supplettoire begroting 2013	Stand 2e supplettoire begroting 2013
		(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen		9.000	9.000	0	9.000
Uitgaven:		Instrument			
Programma-uitgaven totaal		9.000	9.000	0	9.000
7.1	<i>Samen met (keten) partners het personenverkeer reguleren</i>	<i>9.000</i>	<i>9.000</i>	<i>0</i>	<i>9.000</i>
	Subsidies	3.150	3.150		3.150
	Bijdragen (inter)nationale organisaties	2.810	2.810		2.810
	Bijdragen ZBO				
		2.500	2.500		2.500

Verplichtingen

Geen toelichting

Uitgaven

Geen toelichting

Beleidsartikel 8 hoofdstuk XVII

Beleidsartikel 8 Versterkt cultureel profiel en positieve beeldvorming in en buiten Nederland Bedragen in EUR 1.000		Stand ontwerpbe- grotting incl. ISB 2013	Stand 1e supplettoire begroting 2013	Mutaties 2e supplettoire begroting 2013	Stand 2e supplettoire begroting 2013
		(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen		9.703	5.852	7	5.859
Uitgaven:		Instrument			
Programma-uitgaven totaal		28.543	27.071	- 456	26.615
8.1	Grotere buitenlandse bekendheid met de nederlandse cultuur	12.943	11.081	- 311	10.770
	Bijdragenovereenkomst				
		2.079	2.079	- 10	2.069
	Bijdragen (inter)nationale organisaties	4.555	2.370	- 311	2.059
		2.559	2.882	10	2.892
	Subsidies				
		3.750	3.750		3.750
8.2	Vergroten van begrip en/of steun voor Nederlandse zienswijze, standpunten en beleid in het buitenland en het versterken van het draagvlak in eigen land voor het buitenlandbeleid	15.600	15.990	- 145	15.845
	Bijdragenovereenkomst				
		210	600	- 145	455
	Subsidies	10.580	10.580		10.580
	Opdrachten	4.810	4.810		4.810

Verplichtingen

Geen toelichting

Uitgaven

Geen toelichting